

Ren luft til ungerne

Guide til kommunal rygepolitik, der beskytter

Dette er en kort guide til, hvordan kommuner kan beskytte børn mod at blive udsat for gammel tobaksrøg i den kommunale dagpleje.

Lov om røgfrie miljøer tillader rygning indendørs i dagplejehjem uden for åbningstiden, så længe det ikke foregår i børnenes primære lege- og opholdsrum. Tobaksrøgens stoffer forurener længe efter, der er røget, så konsekvensen er, at dagplejebørn bliver udsat for sundhedsskadelige stoffer i deres pasningstilbud, hvis der ryges indendørs i dagplejehjemmet. Den nuværende lov er kun et minimumskrav. Kommunerne må gerne stramme reglerne yderligere.

Den eneste måde at sikre børn i kommunens dagpleje et sundt indeklima uden tobaksforurening er at indføre 100 % røgfri dagpleje – døgnet rundt. Kravet kan sammenlignes med, at dagplejeren på en række andre områder skal sørge for, at hjemmet er sikkert for børn at være i.

100 % røgfri dagpleje betyder...

At der aldrig ryges indendørs i hjem godkendt til dagpleje – heller ikke af familie eller gæster. Der ryges heller ikke ved særlige lejligheder, i bestemte rum, under emhætten eller i kælderen.

3 ud af 4 går ind for en helt røgfri dagpleje

74 pct. af danskerne mener, at det bør være forbudt at ryge indendørs i dagplejehjem for at beskytte børnene mod gammel røg. 11 pct. er i tvivl og 14 pct. er imod. Det viser en undersøgelse fra 2015.

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke anbefaler totalt røgfri dagpleje

Sundhedsstyrelsens tobaksforebyggelsespakke 2012 anbefaler kommunerne at etablere totalt røgfrie miljøer indendørs i lokaliteter, hvor kommunen har instruktionsbeføjelser, eller hvor kommunen kan stille krav til samarbejdspartnerne. Det gælder blandt andet dagplejen.

SKRIDT FOR SKRIDT TIL EN 100 % RØGFRI DAGPLEJE

Kommunen har ansvar for at sikre alle børn beskyttelse mod tobaksforurening i kommunale pasningstilbud. 100 % røgfri dagpleje kan indføres samlet, eller det kan ske trinvist.

Uanset om 100 % røgfri dagpleje indføres samlet eller skridt for skridt, er det vigtigt, at dagplejerne oplever ejerskab og forståelse for de nye tiltag og regler – både for at sikre en effekt og for at sikre en god proces for de ansatte. Klæd dagplejerne på med viden om tobaksforurening, og inddrag hver enkelt i en dialog om, hvordan de hver især kan håndtere den nye viden og de nye regler i hjemmet.

1. Godkend kun helt røgfrie hjem ved nyansættelse.

Lad det fremover fremgå af ansættelseskontrakten ved ansættelse af nye dagplejere, at der aldrig må ryges indendørs i hjemmet.

2. Undersøg, i hvilke dagplejehjem der ryges.

Undersøg, om der bliver røget i dagplejehjemmene.

- 🔍 Hvem ryger indendørs i hjemmet? (Dagplejer, ægtefælle, familie, gæster)
- 🔍 Hvor og hvornår ryges der indendørs i hjemmet?
- 🔍 Ryger dagplejeren selv? Hvor og hvornår ryger dagplejeren, mens hun passer børnene?

3. Giv dagplejeren viden om at beskytte børnene.

Klæd dagplejerpædagoger og områdeledere på til at vejlede den enkelte dagplejer i, hvordan og hvorfor børn skal beskyttes mod tobaksforurening – både indendørs og udendørs.

4. Gå i dialog om indendørs og udendørs rygning.

Snak med hver enkelt dagplejer om at lægge en konkret plan for, hvordan hjemmet trinvist kan gøres 100 % røgfrit. Tal om de overvejelser, dagplejeren kan have i forbindelse med ikke selv at ryge indendørs og med at bede ægtefælle, familie eller gæster om at ryge udendørs.

Snak også om, at hvis dagplejeren eller andre ryger udendørs, er det vigtigt, at det ikke sker, mens børnene er i nærheden. Der skal heller ikke ryges, hvor røgen kan trænge ind i dagplejehjemmet gennem vinduer og døre.

5. Indfør forbud mod, at dagplejeren ryger udendørs, når børnene også er ude, og hvor børnene kan se det.

6. Indfør 100 % indendørs rygeforbud i alle dagplejehjem.

Indfør for kommunens nuværende og kommende dagplejere, at der aldrig må ryges indendørs i dagplejehjem – heller ikke af familie, gæster, i weekenden eller ved særlige lejligheder.

HVORFOR SKAL DAGPLEJEN VÆRE 100 % RØGFRI?

Et kommunalt pasningstilbud skal ikke gøre børn syge.

Et lille barn er meget sårbart over for tobaksrøg i omgivelserne, fordi barnets krop og organer ikke er færdigudviklede. Barnets luftveje er snævre, så når slimhinderne bliver irriterede af tobaksrøg og hæver, bliver det sværere for barnet at trække vejret. Det giver grobund for virus og bakterier. Børn udsat for tobaksforurenede luft bliver oftere syge og rammes hårdere af sygdomme. Blandt andet har de en øget risiko for bronkitis, vuggedød, astma, nedsat lungefunktion, vejrtrækningsproblemer og mellemørebetændelse.

Nuværende lovgivning sikrer ikke beskyttelse.

Tobaksrøgen bliver ved med at forurene et hjem længe efter, at cigaretten er slukket. Det er ikke nok at begrænse rygning til uden for åbningstiden og bestemte rum. Længe efter, at der er blevet røget, er omgivelserne forurenede af giftige stoffer, som børn og voksne kan optage i kroppen. Stoffer og partikler fra tobaksrøgen spreder sig til hjemmets andre rum og etager og forsvinder ikke ved udluftning eller rengøring. Små børn kommer i tæt kontakt med stofferne, når de leger på gulvet og putter ting i munden. De optager stofferne ved at indånde dem, gennem huden og ved at 'spise' dem. Den eneste løsning, der beskytter børnene, er, at der aldrig bliver røget indendørs.

Alle børn skal sikres ren luft i deres pasningstilbud.

Børn, der vokser op med tobaksrøg i eget hjem, har i særlig grad brug for at få en pause fra røgen, hvor de bliver passet. Regler om en helt røgfri dagpleje sikrer alle børn i dagplejen beskyttelse mod tobaksforurening – også de mest sårbare børn og de børn, hvis forældre ikke beder om en røgfri dagpleje.

Rygning udendørs i arbejdstiden kan udsætte børnene for tobaksrøg.

Undersøgelser har vist, at selvom rygningen foregår udendørs, kan tobaksrøgen nå høje koncentrationer, og de omkringværende bliver udsat for tobaksrøgens stoffer. Derfor bør dagplejeren ikke ryge udenfor, mens børnene også er ude. Derudover sætter partikler og stoffer fra tobaksrøgen sig i hår, tøj og på fingrene og føres med ind i hjemmet efter rygningen. Tobaksrøg kan også trænge ind i dagplejehjemmet gennem vinduer og døre.